

การใช้บริการสำนักงานสอบบัญชีและการกำหนดค่าสอบบัญชี ของบริษัทจดทะเบียนไทย ประจำปี 2559

Service Use of audit firms and determination of audit fees by Thai listed companies in 2016

การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโลก ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและปัจจัยอื่นๆ อีกมากมาย ส่งผลให้บริษัทจดทะเบียนต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานธุรกิจและมีการทำธุรกรรมทางธุรกิจที่มีความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น รายงานทางการเงินซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่แสดงถึงผลการดำเนินงานของกิจการในตลาดทุนที่ต้องจัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งบการเงินหลายกลุ่ม ทั้ง ผู้ลงทุน ผู้ให้กู้ พนักงาน และตัวเจ้าของกิจการเอง ดังนั้นระบบการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนจึงต้องได้รับการสอบทาน โดยสำนักงานสอบบัญชีที่มีระบบการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

ฝ่ายวิจัยและนโยบาย IOD ได้ศึกษาข้อมูลจากเว็บไซต์ของ ก.ล.ต. พบว่า ณ เดือน พฤษภาคม 2560 มีสำนักงานสอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. ทั้งสิ้น จำนวน 27 บริษัท ซึ่งมีผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบ จำนวน 196 ราย¹ โดยร้อยละ 55 (109 คน) เป็นผู้สอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีระดับ Big four

นอกจากนี้ ฝ่ายวิจัยและนโยบาย IOD ยังได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้บริการสำนักงานสอบบัญชีและการกำหนดค่าสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนไทย โดยอาศัยข้อมูลจากรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นที่ใช้ในการประเมินโครงการสำรวจ

การกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทย (CGR) ประจำปี 2559 ซึ่งทำการสำรวจบริษัทจดทะเบียนรวม 601 บริษัท แบ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนใน ตลท. จำนวน 483 บริษัท หรือคิดเป็นร้อยละ 80 และบริษัทที่จดทะเบียนใน MAI จำนวน 118 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 20 พบข้อมูลที่น่าสนใจ ดังนี้

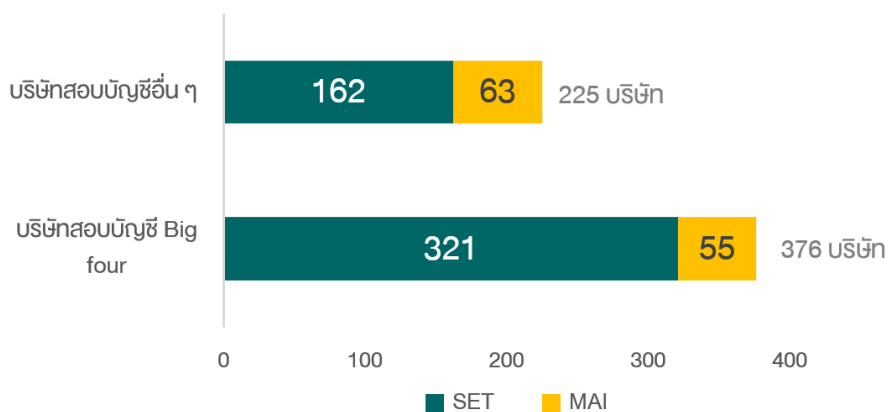
1. การใช้บริการสำนักงานสอบบัญชี

- กลุ่มบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) จำนวนทั้งสิ้น 483 บริษัท
 - ร้อยละ 66 (321 บริษัท) ใช้บริการผู้สอบบัญชีจากสำนักงานบัญชีระดับ Big four
 - ร้อยละ 34 (162 บริษัท) ใช้บริการผู้สอบบัญชีจากสำนักงานบัญชีอื่นๆ

¹ ท่านสามารถตรวจสอบรายชื่อผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. ได้ที่ <http://market.sec.or.th/public/orap/AUDITOR01.aspx?lang=th>

แผนภาพที่ 1 สัดส่วนการเลือกใช้บริการสำนักงานสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียน

3. ค่าสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียน

3.1 ภาพรวมของค่าสอบบัญชี

จากการสำรวจค่าสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในทุกกลุ่มธุรกิจ พบว่า มีค่ามัธยฐานของค่าสอบบัญชีประจำปี 2559 คือ 1,520,000 บาท และมีค่าเฉลี่ยของค่าสอบบัญชี เท่ากับ 2,070,200 บาท ทั้งนี้บริษัทจดทะเบียนที่จ่ายค่าสอบบัญชีน้อยที่สุดอยู่ในกลุ่มธุรกิจบริการ (หมวดธุรกิจการท่องเที่ยวและสินค้าการ) โดยจ่ายค่าสอบบัญชีเท่ากับ 380,000 บาท ส่วนบริษัทจดทะเบียนที่จ่ายค่าสอบบัญชีมากที่สุดในกลุ่มธุรกิจการเงิน (หมวดธุรกิจธนาคาร) เป็นเงินจำนวน 18,310,000 บาท

3.2 เปรียบเทียบค่าสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนตามระดับรายได้และกลุ่มธุรกิจ

หากพิจารณาค่าสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนตามระดับรายได้ในแต่ละกลุ่มธุรกิจ จะพบว่า กลุ่มธุรกิจที่มีความซับซ้อนในการดำเนินธุรกิจและมีปริมาณการทำรายการทางธุรกิจสูง เช่น กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มเทคโนโลยี และกลุ่มทรัพยากร เป็นกลุ่มที่มีค่าสอบบัญชีโดยเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มธุรกิจอื่น นอกจากนี้ค่าสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่ก็เพิ่มขึ้นตามระดับรายได้ของกิจการที่เพิ่มสูงขึ้นด้วย

ผลการศึกษาข้างต้น แสดงให้เห็นว่า บริษัทจดทะเบียนไทยส่วนใหญ่ใช้บริการของสำนักงานสอบบัญชีระดับ Big Four โดยการกำหนดค่าสอบบัญชีของแต่ละบริษัทจะมีความแตกต่างกัน ทั้งจากความซับซ้อนในการดำเนินธุรกิจ ปริมาณการทำรายการทางธุรกิจ ระดับรายได้ของบริษัท ซึ่งสะท้อนความสามารถในการจ่ายค่าสอบบัญชี น่าจะมีผลต่อการเลือกใช้บริการสำนักงานสอบบัญชี รวมถึงการกำหนดค่าสอบบัญชีที่แตกต่างกัน

- กลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ จำนวนทั้งสิ้น 118 บริษัท
 - ร้อยละ 47 (55 บริษัท) ใช้บริการผู้สอบบัญชีจากสำนักงานบัญชีระดับ Big four
 - ร้อยละ 53 (63 บริษัท) ใช้บริการผู้สอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีอื่นๆ

2. ส่วนแบ่งรายได้จากการสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชี

ค่าสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนไทยทั้งใน SET และ MAI มีมูลค่ารวมกันเท่ากับ 1,244,190,451 บาท โดยสำนักงานสอบบัญชีในกลุ่ม Big four มีส่วนแบ่งรายได้ถึงร้อยละ 72 หรือประมาณ 892,071,701 บาท ส่วนสำนักงานสอบบัญชีอื่นๆ มีส่วนแบ่งรายได้อยู่ที่ ร้อยละ 28 หรือประมาณ 352,118,750 บาท

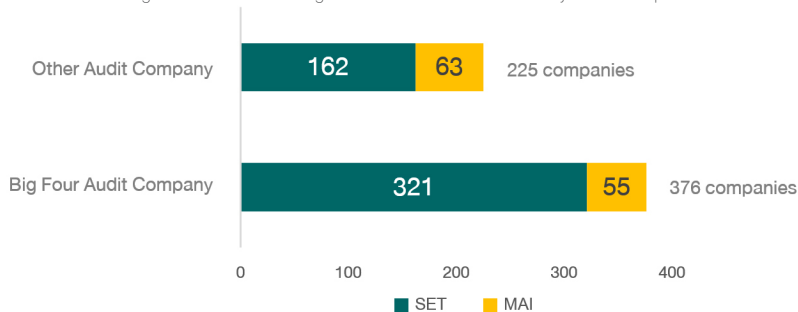
Changes in the global economic environment and technological advancements are among the numerous factors that are prompting companies to change their business practices and have made business transactions more complex. Financial reports contain important data that indicate the performance of a business in the capital markets, which are designed to respond to the multiple needs of the users of financial report, including, among them, investors, creditors, employees and business owners. Therefore, the auditing systems of listed companies must be reviewed by auditing firms that apply quality control systems in accordance with the set standards.

In a review of the website of the Security and Exchange Commission (SEC), the IOD Research and Policy Department found that, as of May 2017, 27 audit firms approved by the SEC, which employ 196 certified approved auditors, are operating in Thailand. Fifty five percent (109) of the auditors are working for the “Big Four” auditing firms. The IOD Research and Policy Department also conducted a study on the service use of the audit firms and the setting of audit fees by Thai listed companies. The study was based on the minutes from the shareholders’ meetings of companies that participated in the corporate governance survey of listed companies (CGR) in 2016. Six hundred and one listed companies, 483 companies on Stock exchange of Thailand (SET), or 80 percent, and 118 on the Market for Alternative Investment (MAI), or 20 per cent. The findings can be summarized as follows:

1. Use of audit firm services

- 483 listed companies in SET
 - 66 percent (321 companies) used the auditing services of the Big Four
 - 34 percent (162 companies) used the auditing services of other firms
- 118 listed companies on the MAI stock exchange
 - 47 percent (55 companies) used the auditing services of the Big Four
 - 53 percent (63 companies) used the auditing services of other firms

Figure 1 Ratio of auditing services of audit firms used by listed companies

The list of auditors approved by SEC is available from <http://market.sec.or.th/public/orap/AUDITOR01.aspx?lang=th>

2. Share of audit income of the auditing firms

The audit fees of Thai listed companies of the SET and MAI are valued at 1,244,190,451 baht (US\$35.6 million). The Big Four audit firms took in 72 percent, or 892,071,701 baht, of the fees. The other firms took in 28 percent, or 352,118,750 baht, of the fees.

3. Audit fees of listed companies

3.1 Overview of audit fees

According to the survey, the median of audit fees in 2016 was 1,520,000 baht and the average was 2,070,200 baht. The listed company that paid the lowest audit fee was in the services sector (tourism and leisure business), paying, in total, 380,000 baht, while the listed company that paid the highest audit fee was in the banking sector, paying 18,310,000 baht

Table 1 Audit fees of listed companies

Group of Industry	No.	Total Amount of audit fees (baht)	Mean	Median	Minimum	Maximum
Food & agriculture	50	106,444,300	2,128,886	1,646,000	540,000	8,760,000
Big four audit firms	44	96,514,300	2,193,507	1,646,000	540,000	8,760,000
Other audit firms	6	9,930,000	1,655,000	1,492,500	800,000	2,720,000
Resource	36	87,190,788	2,421,966	1,594,000	480,000	18,000,000
Big four audit firms	26	67,855,788	2,609,838	1,772,582	480,000	18,000,000
Other audit firms	10	19,335,000	1,933,500	1,505,000	1,100,000	4,700,000
Technology	37	106,989,500	2,891,608	1,740,000	495,000	17,680,000
Big four audit firms	29	90,664,500	3,126,362	1,860,000	495,000	17,680,000
Other audit firms	8	16,325,000	2,040,625	1,260,000	900,000	7,000,000
Finance	56	173,415,675	3,096,708	1,927,500	560,000	18,310,000
Big four audit firms	47	155,485,675	3,308,206	1,960,000	560,000	18,310,000
Other audit firms	9	17,930,000	1,992,222	1,240,000	840,000	6,230,000
Service	96	212,879,100	2,217,491	1,737,500	380,000	8,900,000
Big four audit firms	55	146,441,100	2,662,565	2,325,000	630,000	8,900,000
Other audit firms	41	66,438,000	1,620,439	1,280,000	380,000	6,500,000
Industrial	80	132,333,513	1,654,169	1,310,000	560,000	8,200,000
Big four audit firms	42	77,005,513	1,833,465	1,545,000	870,000	8,200,000
Other audit firms	38	55,328,000	1,456,000	1,212,500	560,000	5,000,000
Consumer products	39	55,076,750	1,412,224	1,175,000	420,000	3,700,000
Big four audit firms	24	40,663,000	1,694,292	1,587,500	580,000	3,700,000
Other audit firms	15	14,413,750	960,917	924,750	420,000	1,730,000
Real estate	89	195,455,725	2,196,132	1,820,000	500,000	7,295,000
Big four audit firms	54	69,931,000	1,998,029	1,750,000	580,000	7,295,000
Other audit firms	35	125,524,725	2,324,532	1,915,000	500,000	6,550,000
MAI	118	174,405,100	1,478,009	1,200,000	500,000	6,800,000
Big four audit firms	55	91,917,100	1,671,220	1,270,000	500,000	6,800,000
Other audit firms	63	82,488,000	1,309,333	1,200,000	540,000	3,500,000
Total	601	1,244,190,451	2,070,200	1,520,000	380,000	18,310,000
Big four audit firms	376	892,071,701	2,372,531	1,735,000	480,000	18,310,000
Other audit firms	225	352,118,750	1,564,972	1,250,000	380,000	7,295,000

Table 2 Overview of audit fees of listed companies classified by income levels

Income level (million baht)	No.	Mean	Median	Minimum	Maximum
< 500 MB	77	1,225,468	1,200,000	380,000	8,900,000
501-1,000 MB	80	1,394,589	1,095,000	420,000	6,800,000
1,001-5,000 MB	240	1,691,544	1,367,500	480,000	18,000,000
5,001-10,000 MB	74	2,078,329	1,665,000	640,000	7,070,000
10,001-50,000 MB	88	2,974,014	2,302,500	540,000	17,680,000
> 50,000 MB	37	4,777,683	3,415,000	800,000	18,310,000
Total	596*	2,065,051	1,519,050	380,000	18,310,000

*Four companies had not yet submitted financial reports in 2016 and one company was taken over by a foreign entity, so it did not submit a financial report.

Table 3 Audit fees of listed companies in the agricultural group and food industry classified by income level

Income level (million baht)	No.	Mean	Median	Minimum	Maximum
< 500 MB	1	1,260,000	1,260,000	1,260,000	1,260,000
501-1,000 MB	5	1,844,000	1,150,000	610,000	5,250,000
1,001-5,000 MB	22	1,541,091	1,280,000	740,000	4,030,000
5,001-10,000 MB	16	2,038,688	1,702,500	980,000	4,860,000
10,001-50,000 MB	9	2,820,811	2,400,000	540,000	8,760,000
> 50,000 MB	4	3,866,000	2,685,000	1,575,000	8,519,000
Total	57	2,128,886	1,646,000	540,000	8,760,000

Table 4 Audit fees of listed companies in the resource group classified by income levels

Income level (million baht)	No.	Mean	Median	Minimum	Maximum
< 500 MB	0	-	-	-	-
501-1,000 MB	1	1,250,000	1,250,000	1,250,000	1,250,000
1,001-5,000 MB	12	2,885,833	1,390,000	480,000	18,000,000
5,001-10,000 MB	6	1,423,333	1,200,000	760,000	2,900,000
10,001-50,000 MB	5	2,383,900	1,944,000	712,000	4,340,000
> 50,000 MB	11	2,695,572	2,540,000	810,000	4,700,000
Total	35*	2,456,880	1,638,000	480,000	18,000,000

*One company had not yet submitted a financial report in 2016

Table 5 Audit fees of listed companies in the technology group classified by income levels

Income level (million baht)	No.	Mean	Median	Minimum	Maximum
< 500 MB	4	1,453,750	1,255,000	1,055,000	2,250,000
501-1,000 MB	0	-	-	-	-
1,001-5,000 MB	12	1,625,000	1,270,000	495,000	4,925,000
5,001-10,000 MB	4	2,429,917	1,657,500	1,159,500	7,070,000
10,001-50,000 MB	12	3,840,000	2,125,000	1,370,000	17,680,000
> 50,000 MB	4	4,218,750	4,517,500	1,640,000	6,200,000
Total	36*	2,777,486	1,690,000	495,000	17,680,000

*One company had not yet submitted a financial report in 2016

3.2 Comparison of audit fees of listed companies in different business groups and income levels

A review of the audit fees of listed companies based on the income levels of each business group showed that complex businesses and businesses with high volume of business transactions, such as financial firms, technology companies and resource groups, had higher audit fees than other businesses.

In addition, the audit fees of most listed companies increased in line with a higher level of corporate income.

The study above has demonstrated that most Thai listed companies used the services of the Big Four. The audit fees for each company are different based on the complexity of the business, volume of business transactions, and income level of the company. This reflects the ability to pay for the audit, which has an effect on the selection of the audit firm, including different audit fees.

Income level (million baht)	No.	Mean	Median	Minimum	Maximum
< 500 MB	8	1,949,375	1,580,000	850,000	5,450,000
501-1,000 MB	7	1,425,000	1,320,000	865,000	2,015,000
1,001-5,000 MB	23	1,819,087	1,800,000	840,000	3,180,000
5,001-10,000 MB	4	1,890,000	1,980,000	800,000	2,800,000
10,001-50,000 MB	5	5,624,135	6,470,000	560,000	10,170,675
> 50,000 MB	8	8,482,000	8,891,500	800,000	18,310,000
Total	55*	3,108,103	1,900,000	560,000	18,310,000

* One company was taken over by a foreign entity, so it did not submit a financial report

Income level (million baht)	No.	Mean	Median	Minimum	Maximum
< 500 MB	14	2,347,857	1,325,000	380,000	8,900,000
501-1,000 MB	9	1,124,667	910,000	584,000	2,160,000
1,001-5,000 MB	40	1,871,053	1,479,050	630,000	6,013,000
5,001-10,000 MB	9	2,285,333	2,100,000	640,000	4,130,000
10,001-50,000 MB	17	2,615,824	2,505,000	1,030,000	5,280,000
> 50,000 MB	7	4,286,857	3,550,000	2,090,000	7,493,000
Total	96	2,217,491	1,737,500	380,000	8,900,000

Income level (million baht)	No.	Mean	Median	Minimum	Maximum
< 500 MB	4	1,328,250	1,241,500	1,080,000	1,750,000
501-1,000 MB	10	1,118,000	985,000	560,000	2,660,000
1,001-5,000 MB	36	1,286,351	1,185,000	655,000	3,330,000
5,001-10,000 MB	16	1,925,430	1,570,000	1,110,000	5,000,000
10,001-50,000 MB	12	2,268,750	2,200,000	1,173,000	3,126,000
> 50,000 MB	2	5,750,000	5,750,000	3,300,000	8,200,000
Total	80	1,654,169	1,310,000	560,000	8,200,000

Income level (million baht)	No.	Mean	Median	Minimum	Maximum
< 500 MB	4	1,815,000	1,390,000	780,000	3,700,000
501-1,000 MB	9	790,000	800,000	420,000	1,200,000
1,001-5,000 MB	19	1,523,355	1,515,000	635,000	3,480,000
5,001-10,000 MB	4	1,634,500	1,375,000	1,138,000	2,650,000
10,001-50,000 MB	3	1,741,667	1,750,000	1,175,000	2,300,000
> 50,000 MB	0	-	-	-	-
Total	39	1,412,224	1,175,000	420,000	3,700,000

Income level (million baht)	No.	Mean	Median	Minimum	Maximum
< 500 MB	5	1,456,000	1,668,000	580,000	2,232,000
501-1,000 MB	9	1,478,889	930,000	500,000	2,930,000
1,001-5,000 MB	34	1,783,941	1,495,000	736,000	5,240,000
5,001-10,000 MB	15	2,363,000	2,100,000	1,400,000	4,560,000
10,001-50,000 MB	24	2,991,530	2,587,500	1,100,000	7,295,000
> 50,000 MB	1	5,420,000	5,420,000	5,420,000	5,420,000
Total	88*	2,203,474	1,825,000	500,000	7,295,000

* One company had not yet submitted a financial report in 2016.

Income level (million baht)	No.	Mean	Median	Minimum	Maximum
< 500 MB	37	1,231,243	1,080,000	550,000	2,750,000
501-1,000 MB	33	1,709,397	1,200,000	500,000	6,800,000
1,001-5,000 MB	46	1,516,283	1,332,500	740,000	3,500,000
5,001-10,000 MB	0	-	-	-	-
10,001-50,000 MB	1	1,490,000	1,490,000	1,490,000	1,490,000
> 50,000 MB	0	-	-	-	-
Total	117*	1,480,385	1,200,000	500,000	6,800,000

* One company had not yet submitted a financial report in 2016.

Table 6 Audit fees of listed companies in the financial business group classified by income levels

Table 7 Audit fees of listed companies of the service business group classified by income levels

Table 8 Audit fees of listed companies in the industrial product group classified by income levels

Table 9 Audit fees of listed companies in the consumption product business group classified by income levels

Table 10 Audit fees of listed companies in the real estate and construction group classified by income levels

Table 11 Audit fees of listed companies on the MAI classified by income levels